

КРВАВИЧ Дмитро Петрович (28. 09. 1926, с. Княжпіль, нині Старосамбір. р-ну Львів. обл. — 02. 04. 2005, Львів) — скульптор, мистецтвознавець і педагог. Брат [А. Кржавича](#). Державна премія України імені Тараса Шевченка (1972). Народний художник України (1990). Член НСХУ (1955). Дійсний член НТШ (1991). Закін. Львів. інститут прикладного та декоративного мистецтва (1953; майстерня *І. Севери*). Працював у Львові: 1955–58 — завідувач відділу картин. галереї, водночас викл. історії мистецтва у дит. худож. школі; від 1958 — в АМ: від 1962 — завідувач кафедри скульптури, від 1976 — проф., 1989–2001 — проректором з наукової роботи. Лектор Укр. катол. університету (Рим, 1991–94). Створював станк., монум. і мемор. скульптури, портрети видат. діячів укр. культури, істор. та ліричні композиції, пам'ятники, пам'ятні знаки, мемор. дошки, присвяч. істор. подіям і видат. укр. діячам. Осн. матеріали — гіпс, штуч. камінь, бронза, граніт, чавун, бетон, гальванопластика, майоліка. Учасник худож. виставок від 1954. Персон. — у Львові (1959, 1986). Для творчості К. характерні узагальнене трактування образів із психол. характеристикою, новатор. підхід у вирішенні багатьох композицій з оригін. застосуванням фрагментів та деталей. Окремі роботи зберігаються в Нац. музеї, галереї мистецтв, Літ.-мемор. музеї І. Франка у Львові, Терноп. і Кіровогр. краєзнав. музеях, НМУНДМ (Київ), Луган. ХМ. Досліджував творчість скульпторів, живописців, іконописців, мист. стилі. Брав участь в укладанні 4-го тому «Історії українського мистецтва» (К., 1969, кн. 1; 1970, кн. 2). Автор статей у ж. «Образотворче мистецтво», зокрема «Богородиця Одигітрія з Дорогобука» (1991, № 3), «Мистецтво давнього Галича» (1999, № 1–2). Серед учнів — *Я. Мотика, М. Посікіра, Б.*

Романець, Л. Яремчук. Скульптур. портрет К. 1986 виконав Я. Скакун.

Основні твори

портрети – М. Лисенка (1954), Ю. Фучика (1957), І. Франка (1959), М. Шашкевича (1960), Івана Вишенського (1964), С. Тудора, І. Свенціцького (обидва – 1972), Р. Федорів (1979); погруддя – О. Маковей (1957, м. Яворів), М. Шашкевича (1962, с. Підлисса Золочів. р-ну; обидва – Львів. обл.); композиції у майоліці – «Козак Мамай», «Карпатський опришок», «Ранок», «Усмішка», «Карпатська легенда» (усі – 1959), «Ганджа Гандибер», «Лілея» (обидві – 1960), «Поцілунок», «Гуцул», «Ксеня», «Спогад» (усі – 1962), «Сонце низенько» (1963); станк. композиції – «Висока нагорода» (1961), «Весна» (1968); пам'ятники – І. Франку (1964, співавт.), С. Тудору (1979), М. Шашкевичу (1990, співавт.), М. Грушевському (1994, співавт.; усі – Львів), Івану Вишенському (1979, м. Судова Вишня Львів. обл.), А. Кримському (1988, м. Володимир-Волинський Волин. обл.); монумент Бойової Слави ЗС СРСР (1970, співавт.); мемор. дошки – Б. Хмельницькому (1979), І. Франку (1981; усі – Львів), С. та М. Шашкевичам (1994, с. Княже Сокал. р-ну Львів. обл.), Ю. Опільському (1995), «Св. Лука – патрон мистецтва» (фасад Палацу мистецтв, 1995); статуя Архістратиґа Михаїла (Личаків. кладовище, 2000, співавт.; усі – Львів).

Основні праці

І. В. Севера. К., 1958; Український народний одяг 17 – поч. 19 ст. в акварелях Ю. Горголевського. К., 1988 (співавт.); Українська культура: Історія і сучасність. Л., 1994 (співавт.); Мальовила Петра Холодного в каплиці Духовної семінарії у світлі львівської преси 1929 року // Зап. НТШ. Пр. Секції мистецтвознавства. Л., 1994. Т. 227; Феномен творчої волі в мистецтві // Народознавчі зошити. Л., 1999. Ч. 5; Українське мистецтво: Навч. посіб.: У 3 ч. Л., 2003–05 (співавт.); Скульптура в контексті оздоблення східнохристиянського храму XVI–XVIII століть // Зап. НТШ. Пр. Комісії образотвор. мистецтва. Л., 2004. Т. 248; Штрихи до творчих портретів українських митців зарубіжжя XX століття // Там само.

Рекомендована література

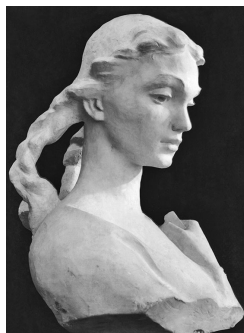
1. Батіг М. Дмитро Кржавич. К., 1968;
2. Дмитро Кржавич: Каталог. Л., 1986;
3. 1989;
4. Горинь Б. Багатогранність таланту // Наше слово. Варшава, 1987, 11 січ.;

5. Овсійчук В. А. Майстер і його твори // ОМ. 1987. № 3;
6. Дмитро Кржавич: Бібліогр. покажч. Л., 1996;
7. Овсійчук В. Невичерпне творче джерело: Дмитрові Кржавичу – 75 // ОМ. 2001. № 4;

8. Його ж. Слово про Дмитра Кржавича – скульптора, вченого, друга // Вісн. Львів. АМ. 2006. Вип. 17.

Б. М. Горинь

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Кржавич Дмитро Петрович / Б. М. Горинь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2377>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).